

žalobce tímto jednáním vzhledem k zákazu tělesného trestání školních dětí, vyslovenému v § 82 školského a vyučovacího řádu pro školy obecné a měšťanské z 29. září 1905, čís. 159 ř. zák., dopustil přestupku podle § 420 tr. zák., sprostil obžalovaného z obžaloby, jelikož se mu prý podařilo prokázati pravdivost obvinění.

Nalézací soud vychází zřejmě z právního názoru, že každé tělesné trestání školních dětí jako překročení uvedeného zákazu (§ 82 šk. ř.) zakládá skutkovou podstatu přestupku podle § 420 tr. zák. Nalézací soud je na omylu. § 420 tr. zák. nestanoví skutkovou podstatu zvláštního samostatného trestného činu, nýbrž upravuje jen trest pro trestný čin uvedený v § 413 tr. zák. (zlé nakládání při domácí kázni), pokud se ho dopustil učitel na svém chovanci a žáku. O přestupek podle § 413 tr. zák. jde však podle doslovu tohoto zákonného ustanovení jen tehdy, bylo-li s pokáranou osobou nakládáno tak, že utrpěla škodu na těle, a spadalo by tedy jen za tohoto předpokladu jednání soukromého obžalobce pod §§ 413 a 420 tr. zák. Právě v tomto směru však napadený rozsudek neobsahuje příslušných zjištění a proto jest jeho výrok, že se obžalovanému podařil důkaz pravdy o tom, že se soukromý obžalobce dopustil přestupku podle § 420 tr. zák., pochybený. Ale na tom ani nesejde. Obžalovaný v pozastaveném článku vůbec netvrdil, že tělesné potrestání žáka Františka N-a mělo za následek, že vzal škodu na těle, nejde tu proto vůbec o obviňování soukromého obžalobce z přestupku podle § 413, 420 tr. zák. a proto nelze v tomto směru v pozastaveném obsahu článku ani spatřovati skutkovou podstatu přečinu podle § 487 tr. zák. Tím však není ještě zprošťující výrok kmetského soudu odůvodněn. Není-li tu přestupku podle § 413, 420 tr. zák., bylo na soudě nalézacím, by uvažoval o tom, zda by nešlo o jiný čin trestný, zejména zda čin, z něhož byl soukromý obžalobce obviňován, nezakládal by snad skutkovou podstatu přestupku podle § 496 tr. zák., a by učinil potřebná zjištění. Mimo to měl nalézací soud, přihlížeje zejména též k výrazu »hrubé jednání« (výraz »hrubství a mrzačení dětí« nepřicházejí tu v úvahu, poněvadž se nevyskytují v pozastavené části, nýbrž teprve v následujících nezažalovaných odstavcích článku (§ 530 tr. zák.) uvažovati též o tom, zda nejde aspoň o obviňování z určitého nečestného (třeba ne trestného) činu ve smyslu § 488 tr. zák. a učiniti i v tomto směru příslušná zjištění. To nalézací soud, pokládaje obsah článku mylně za obviňování z přestupku podle § 420 tr. zák., neučinil a proto je jeho rozsudek stížen zmatkem podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., zmateční stížností právem uplatňovaným. Bylo proto důvodné zmateční stížnosti vyhověti a uznati, jak se stalo.

Čís. 3463.

Zákon o tisku (ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863).

Oznámení osoby, neovládající jazyk, v němž je časopis vydáván, za zodpovědného redaktora, zakládá skutkovou podstatu přečinu podle § 11 odst. druhý tisk. zák.

Je-li onen redaktor poslancem, je přípustno jeho trestní stíhání pro onen přečin i bez souhlasu příslušné sněmovny (§ 24 odst. druhý úst. list.).

(Rozh. ze dne 29. dubna 1929, Zm I 58/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 21. listopadu 1928, jímž byli obžalovaní podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro přečin podle § 11 odst. druhý zákona o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863, zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí.

Důvody:

Především bylo rozhodnouti otázku, zda ustanovení § 24 úst. list. nebránilo trestnímu stíhání obžalovaného Čenka H-y. Pro posouzení, zda jde tu o případ druhého odstavce § 24 úst. list., jest rozhodným obsah obžaloby ve spojení s § 11 tisk. zák. Obžaloba klade Čenku H-ovi za vinu, že se prohřešil proti ustanovení § 11 tisk. zák., ať již tím, že označen byl za odpovědného redaktora, ač nebyl po zákonu způsobilým, ať již proto, že neovládá jazyk časopisu, takže funkci zodpovědného redaktora fakticky nemůže vykonávati, což by obsahovalo nepravdivost oznámení. § 11 tisk. zák. činí se oznámení zodpovědnými osoby v prvním odstavci jmenované, mezi jiným i redaktora, a klade-li se proto Čenku H-ovi za vinu přečin podle § 11 tisk. zák., stíhán jest ve funkci redaktora a to ve funkci redaktora zodpovědného, za kterého byl označen a za kterého se sám vydává. Uváží-li se široký doslov druhého odstavce § 24 úst. list., není pochybnosti, že trestní stíhání obžalovaného bylo přípustné, aniž bylo třeba souhlasu příslušné sněmovny podle prvního odst. § 24 úst. list. Zkoumaje zmateční stížnost dal si zrušovací soud především otázku, zda zmateční stížnost, která výslovným citováním a svým obsahem uplatňuje důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., jest provedena po zákonu a zda nejde o nepřípustné napadání rozsudkových zjištění a závěrů skutkových, že není bezpečného důkazu o tom, že Čeněk H. zodpovědným redaktorem de facto nebyl a býti neměl. Posouzena podle celého svého obsahu, jest zmateční stížnost dostatečně po zákonu provedena, ježto brojí v podstatě proti názoru napadeného rozsudku, že neznalost maďarštiny u osoby jako zodpovědný redaktor periodického tiskopisu v této řeči vydávaného jest s hlediska § 11 odst. druhý tisk. zák. bezvýznamnou. Stanovisko obžaloby, že zažalovaný čin byl spáchán oznámením osoby po zákonu nezpůsobilé, vyvrátil nalézací soud správně poukazem, že nezpůsobilost osoby určena jest § 12 zák. o tisku, jehož se § 11, druhý odst. výslovně dovolává, který však v souzeném případě v úvahu nepřichází. Toto stanovisko bylo proto rozsudkem právem odmítnuto. Leč obžaloba pro přečin § 11 odst. druhý tisk. zák. v důvodech svých opírala se též o stanovisko, — a toto stanovisko zastává nyní též zmateční stížnost — že Čeněk H. ohlášen byl jako zodpovědný redaktor časopisu v jazyku maďarském vydávaném, ač jazyk ten neovládá. Lze-li za redaktora považovati toliko osobu, která, jak správně již obžaloba uvedla, jest činná při sbírání, pořádání a zařazení materiálu, jest nutným důsledkem, že takovou osobou nemůže býti ten, kdo jazyk svého časopisu vůbec neovládá, takže funkce jeho nutně vykonává osoba jiná, která jako redaktor ohlášena nebyla. Osoba ani

jazyka časopisu neovládající může býti jen redaktorem na oko, a oznámením takové osoby úřadu jako zodpovědného redaktora nebylo vyhověno povinnosti §§ 10, 11 tisk. zák. (Srov. rozh. víd. nejv. s. úř. sb. č. 166, 222, 1518, 3790; Liszt: Lehrbuch d. österr. Pressrechtes str. 81 násl., Sládeček: Tiskové právo, str. 41 násl.). Napadá proto zmateční stížnost právem jako nesprávné právní posouzení, že nalézací soud, zjistiv, že Čeněk H. ohlášen byl jako zodpovědný redaktor maďarsky psaného časopisu, aniž maďarskou řeč v nejmenším ovládá, přes to neuznal, že toto ohlášení spadá pod skutkovou podstatu nepravdivého oznámení podle § 11, druhý odst. zák. o tisku, ba tuto možnost vůbec nezkoumal. Za tohoto stavu věci jest přisvědčiti zmateční stížnosti, že oznámením Čenka H-y jako zodpovědného redaktora periodického časopisu F. D. spáchán byl po případě přečin podle § 11, druhý odst. tisk. zák.; jeví se proto sprostňující výrok první stolice po stránce té na dosavadním podkladě právně pochybným. Rozsudek bylo zrušiti ke zmateční stížnosti veřejného obžalobce jako zmatečný a věc vrátiti do první stolice k opětovnému projednání a rozsouzení. Věcí nového řízení bude zjistiti zejména též, koho stíhá z oznámení tohoto odpovědnost po stránce subjektivní, kdyžť rozsudek nalézacího soudu poukazuje sám k obhajobě Čenka H-y, že byl redaktorem ustanoven ústředím strany bez vlastní vědomosti a souhlasu.

Čís. 3464.

Není třeba, by skutek, k jehož spáchání směřuje vůle návodce (§ 5 tr. zák.), byl v jeho představě a v jeho působení na přímého pachatele (v návodu) přesně vymezen ve všech podrobnostech. Podle okolností případu stačí i pouhé všeobecné vybídnutí určité osoby k trestné činnosti určitého druhu (výzva přinést něco ukradeného).

Nejde-li o překročení příkazu daného pachateli spoluvinníkem (*excessus mandati*), ručí spoluvinník za veškeren rozsah i výsledek trestné činnosti přímého pachatele.

Pro kvalifikaci podle § 174 II c) tr. zák. stačí, vnikl-li pachatel do zamčené místnosti otevřeným pokud se týče rozbitým oknem.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1929, Zm II 311/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 31. května 1928, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem spoluviny na nedokonané krádeži podle §§ 5, 8, 171, 174 II c) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů :

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti podle čís. 4, 5, 9 a) a 10 § 281 tr. ř.

Zmatek podle § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř. spatřuje stěžovatel v tom, že ke skutkové podstatě spoluviny nestačí pouhá výzva přinést něco